Ч. 79. Неділя 11 (24 цьвітня) 1904. Рік XIV.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

Передплата у Львові в агенциі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциі:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Надзвичайне засіданє палати послів. — Страйк на угорских зелізницях. — Росийско-японьска війна).

Вчера відбуло ся, як було заповіджено, надзвичайне засіданє палати послів для вибору Делеґаций і депутациі квотовоі. Засіданє розпочало ся о 4-тій годині по полудни. Промавляв насамперед пос. Страньский і обговорював спосіб, в який президент палати назначив се засіданє, іменно же доказував, що президент позбавив палату еі права т. є. участи при уставлюваню порядку дневного, а наконець поставив внесенє, щоби президент оголосив се засіданє за звичайне. Президент ґр. Феттер заявив, що після реґуляміну мав право до скликаня теперішного засіданя. Опісля відбуло ся голосованє над внесенєм Страньского і єго відкинено 210 голосами против 102. Пос. Хоц запротестував против того і поставив внесенє, щоби засіданє було оголошене за звичайне і щоби ведено дальше оногдашну дискусию; він домагав ся також поіменного голосованя над своіми внесенями. Президент заявив, що не може піддати тих внесень під голосованє.

По сім Чехи і социялісти запротестували. Хоц зачав голосно свистати. Президент дзвонить, чеські радикали свищуть, трублять та бють в пульпіти. Підчас того чути голоси: „Приступити до вибору!“ — Пос. Фресль бив так в пульпіт, що аж єго поломив. Не було иншоі ради, лиш треба було перервати засіданє. По перерві відкинено внесеня Хоца і знов розпочали ся такі самі крики і стуки як перед тим а серед них відбували ся вибори до Делеґаций. Молодочехи і чеські радикали не брали участи в виборах. Крикам і стукам нема кінця; тимчасом відбув ся вибір чеських делеґатів без участи Чехів і остаточно оголошено о 9 год. вибори за переведені та закрито засіданє.

Страйк на угорских зелізницях прибрав величезні розміри і мабуть не так борзо закінчить ся. З Будапешту наспіла сеі ночи вість, що комітет страйковий постановив вести страйк дальше. Урядники зелізниць державних домагають ся крім виданя прагматики службовоі, котроі доси не мають, ще й забезпеченя зі сторони правительства, що кождому урядникови, котрий буде мати відповідну кваліфікацию і котрий не мав дисциплінарноі кари, буде отвертий аванс до 4.500 корон і 1.500 корон квартирового річно.

Є. Вел. Цісар видав вчера слідуючий дневний приказ: „Приказую, щоби ґажисти позістаючі в службі зелізниць знаходячих ся на териториі спільноі арміі і маринарки а також ґажисти і вояки з резерви і запасовоі резерви гонведів були покликані до часткового доповненя спільноі арміі і арміі гонведів та були приділені до служби королівских угорских зелізниць державних. Відень 22 цьвітня 1904. — Франц Йосиф в. р. Нирий в. р.

З Будапешту доносять, що на многих стациях прийшло до борби. Кондуктора Корбукого, котрий вів поізд, застрілено. В Еденбурзі прийшло межи кондукторами а машиністами до бійки. Поізд зелізничий, що ішов з Будапешту до Відня, вискочив із шин, але нещастя не було ніякого. Страйк перервав всю комунікацию з балканьским півостровом. До Білграду приіхало богато подорожних з Софіі, Адріянополя і Константинополя, котрі не можуть тепер іхати дальше. — В Будапешті дає ся вже відчувати брак вугля а заведеня ґазові і електричні заповідають вже, що не будуть могли відповісти своім зобовязаням.

Від адмірала Алексієва наспів обширний звіт про морскі битви в днях 11 і 12 с. м. під Порт-Артуром. Звіт той крім вже звістних подрібностий доносить ще, що 11 с. м. вісім росийских торпедовців виплило до недалеких островів, щоби там розвідати про неприятеля. Они одержали приказ заатакувати неприятеля, скоро би де єго стрітили. Підчас того в ночи торпедовець „Страшний“ відбив ся від росийских торпедовців, а стрітивши японьскі тор-

31)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

Через отсей край іде зовсім вузонька зелізна дорога; она звертає сюди очи Европи, тут збирають ся громади тих, що приходять із всходу. Що іх сюди притягає, легко відгадати. Они шукають тут як той Язон в старині золото руна. Тих зайдів можна після того, як они старають ся осягнути свою ціль, поділити на кілька катеґорий. Перше місце займають інжиніри та взагалі урядники від зелізниці, котрі живуть при ній і з неі; відтак приходять купці і іх аґенти; за сими ідуть люди, що заробляють собі на хліб без ніякого фахового знаня. За сими ідуть копальники золота а наконець „соколи“.

Перша катеґория сих людий а бодай технічно образовані еі члени робили тут і ще роблять знамениті інтереси, але лиш длатого, що золото без всякого ризика плинє до іх кишень і то зовсім не хіньске, лиш правдиве росийске. Кажуть, що підчас будови зелізниці сотки міліонів вплинули до кишень сих людий. Купці не робили доси великих інтересів, бо торговля може лиш там розвинути ся, де має забезпечені услівя єствованя. Сьвіт торговельний знаходить ся тут безпосередно при шляху зелізничім, в охороні баґнетів росийскоі сторожі пограничноі, та й добре робить, бо у Хінців не богато би заробив. Перешкодою єсть також расова ненависть Хінців проти „білих чортів“ і безмежна продайність хіньских урядників. Потреби суть дуже малі а Хінці будуть могли ще довго вдоволяти ся своіми власними виробами. Отже европейский купець тягне зиски лиш з тих, що сюди так само зайшли як він, а для котрих раз на місяць, що першого спадає „золотий дощ“. Коли будовано зелізницю, то торговельникам здавало ся, що они тут в Каліфорниі; золото, що широкою струєю перецлювало через руки людий від зелізниці, викликало було гуляще житє. Тоді підчас обіду не було иньшого напитку лиш „шампанскоє“; всілякі ласощі та овочі продавано на вагу золота а конкуренциі не було ніякоі.

Подаю тут небилицю, яка лучила ся мені самому: Я зайшов до склепу купити цукру; коли я зажадав 10 фунтів, помічник купецкий, тут кажуть „приказчик“, видивив ся недовірчиво на мене, надумав ся трохи і сказав відтак по хвили:

— Ну, про мене, отже 10 фунтів!

Коли я вийшов із склепу, приступив до мене якийсь підофіцир та попросив, щоби я взяв для него 2 фунти. Здивований такою оріґінальною просьбою питаю, чому він сам не йде купити, а він каже, що єму не хотять продати. Тоді зайшов я з ним ще раз до склепу і зажадав цукру для него. Помічник купецкий подивив ся звиром на мене та заворкотів:

Він взяв оногди пять фунтів а то треба ще шось і для других лишити.

А фунт тоі рідкости платить ся по пів рубля (1 К 25 сот.)!

Такі були тоді відносини межи купцями а закупниками. Але часи зміняють ся борзо; війна замовкла, конкурентів понаходило ся богато, золото перестало плисти струями. Купецкі фірми, основані „проклятими грішми“, побанкротували одна по другій; остались лиш солідні доми як Кунст і Альберс, що дістають німецких товарів всілякого рода а котрі мають свої філіі у всіх більших містах всхідноі Сибіри та на всіх стациях хіньскоі зелізниці. Інтерес сеі фірми іде дуже добре, хоч товари бувають иноді досить лихі а ціни добре високі.

Трета катеґория, шукаючі хліба, творить найсумнійшу часть европейских кольоний; они не знають нічого, що могло би вийти на користь краю, як раз отвореного для европейскоі культури, і они зайшли до Манджуриі, бо чули, що земля тут родить золото; ну, то й они поприходили з цілими родинами без гроший і одежі. То по найбільшій части бувші урядники, що набирали мудрости житя за маґістратскими столами та в поліцийних бюрах; они лазять гурмами по канцеляриях і не дають нікому перейти спокійно через дорогу а своєю нуждою викликують иноді милосердіє. До сеі катеґриі людий треба би зачислити також споре число росийских і польских студентів, котрих уряд росийский в адміністративний

педовці, гадав, що то российскі і прилучяв ся до них. Аж над раном прийшло до битви. „Страшний“ потонув а з ним згинув і капітан Юратовский. Поручник Малєєв був ранений. Відтак описує катастрофу „Петропавловска“, з котрого уратувало ся лиш 7 офіцирів і 73 моряків. Панцирник „Побєда“ поцілений торпедом з правого боку положив ся на бік, але ще міг заплисти до порту. Алексієв кінчить, що мимо нещастя, яке навістило фльоту, залога в найвисшім степени понимає свою задачу і доносимість своїх обовязків та вдячна есть цареви за слова потіхи.

Вчера телєґрафував Алексієв знов до царя: Ряд переведених над рікою Ялю реконесансів показав, що Японці стягають на північ від Віджу значні сили, около одної дивизиї, а також і в самім Віджу зачинають збирати войска і видалили звідтам корейских жителів. Наспіла вість, що прибули там лодки подібні до понтонів. Напроти острова Адіке убив наш реконесанс двох Японців, що розслїджували положенє. Один з них був здаєсь офіциром. На правім крилї перевели ми також кількадесять реконесансів. Реконесанси на лївім березї Ялю показали, що на полудни від ріки Помакуа знаходять ся лиш зрідка японьскі войска, занятї там будовою лодок. Один наш відділ зложений з двох офіцирів і 32 вояків вибрав ся був туди на реконесанс. Їх відкрито. В стичцї згинуло 3 стрільцїв, а капітан штабовий Шмеціна і 11 стрільцїв есть тяжко ранених, поручник Пушкін і 4 стрільцї ранені легко. Під охороною двох пушок вернув наш реконесанс на наш беріг.

Новинки.

Львів дня 23-го цьвітня 1904.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс концепцiйних практикантів Намістництва: дра Павла Шпаніра з Горлиць до Білої, Александра Сикору зі Львова до Жовкви і дра Лук. Вилкошевского зі Львова до Горлиць.

— **Іменованя.** Ц. к. краєва Дирекция скарбу іменувала цлового офіциала Кир. Сенчака управителем уряду цлового, поборця цлового Йос. Кохая офіциялом, асистента Мар. Шенталєра поборцем, вкінци практикантів Володисл. Ющакевича асистентом, а Ант. Ергардта контролюючим асистентом цловим. — Львівский висший суд краєвий у Львові іменував канцелярийних офіциялів Ер. Топольницкого в Коломиї і Марк. Маґтавша у Львові старшими офіциялами канцелярийними, першого для Радехова, другого для Буська.

— **Похорон бл. п. ґр. Софії з Фредрів Шептицкої** відбув ся передвчера в Прилбичах при великім з'їздї. На похорон прибули між иншими: Є. Ем. кардинал Пузина з Кракова, архієпископи Впреосв. Теодорович і Вебер, епископи Преосв. Чехович і Пельчар з Перемишля, митрати Туркевич, Білецкий і Литвинович в окруженю сто кількадесятьох сьвящеників всїх трех обрядів, монахів і питомців. Начальники властий державних і автономічних з Є. Е. п. Маршалком краєвим ґр. Стан. Баденїм, дальше Є. Е. ґр. Казимир Баденї, родини ґр. Фредрів і ґр. Шептицких, радник Двора ґр. Лось і богато инших. В похороні взяло участь кілька тисяч народа з цїлої охрестности. В середу перенесено тїло Покійної з Прилбич до Брухналя, де есть лат. костел і де вчера відбували ся заупокійні богослуженя. О годинї 9-ій рано відбуло ся богослуженє після руского обряду, а відтак після обряду латиньского. По богослуженю двигнув ся великаньский похід до каплиці в Прилбичах, де суть родинні гроби Шептицких. Похід вів епископ лат. перемиской епархії Преосв. Пельчар в окруженю Впреосв. Митрополита Шептицкого, архієпископа Вебера і епископа Чеховича. За ними поступало духовеньство в довгім рядї, на котрий зложило ся звиш 150 сьвящеників. Наперед ішли церковні братства, за караваном родина і прибувші з цїлого краю участники похорону, відтак знов тисячі селян в білих полотнянках з жалібними перепасками на раменях. Цїлий похід займав половину трикільометрового віддаленя з Брухналя до Прилбич. Около години 2-ої дійшов похід до каплиці в Прилбичах, де по відправі похоронного обряду зложено тлїнні останки покійниці до гробу. Хори питомців і академічний попращали їх піснями. О годинї 3-ій удали ся участники похорону до двора в Прилбичах на обід, до котрого засїло до 300 осіб. Часть участників похорону від'їхала по обідї, прочі вечером.

— **Аматорске представленє** заходом „Забавового кружка друкарів“ у Львові вібуде ся в недїлю дня 24 с. м. о 7 год. вечер в салї „Ґвязди“ при ул. Францїшканьскій 7. На представленє складають ся три сценїчні штучки і продукциї власного хору.

— **Арештованє шпіґуна і злодія.** З Самбора телєґрафують, що вчера арештовано там Антона Боднара, родом з Борщева, котрий минувшого року в канцеляриї дивизийній в Станиславові украв мобілїзацийні пляни і 1000 К. Крім дорогоцїнностий найдено при Боднари 12.358 К і набитий револьвер. Боднар приїхав з Кракова і заїхав в Самборі до Центрального готелю. Пізнав его жандарм і арештував.

— **Бійка в суді.** Велике збіговище зчинило ся вчера в будинку повітового суду секциї III у Львові, де звичайно збирає ся рано дуже богато людий, аби чистити свій „опір“ за розбиту голову або вибиті зуби. Між вншими прибули там два зарібники з Пасік, Йосиф Ржепка і Франц Цьвiок. По скінченій розправі оба противники, видко невдоволені з засуду розпочали бійку. Вже були добре побили ся, коли вмішав ся між них Андрій Когут, муляр, також з Пасік. Бійка в трійку тревала довшу хвилю, аж вкінци розірвали їх поліциянти. Комісар поліциї для охолоди засудив Ржепку на 48 годин, Цьвiока на 24, а Когута на 12 годин арешту.

— **До Америки.** З Будапешту наспіла вчера до львівскої поліциї телєґрафічна вість, що арешдорозї вислав сюди яко людий небезпечних для теперішного ладу в Росиї. То по найбільшій части молоді, екзальтовані люди, що стають тут на службу за писарів, приватних урядників і т. п.

Може найзамітнїйшою ґрупою то копальники золота, що великими масами позлазили ся сюди з цїлого сьвіта; они дуже недовірчиві та замкнені самі в собі і ніхто не видобуде з них, куди они наміряють іти. В кождій громадї тих копальників не знає ніхто крім проводиря і его заступника, куди они ідуть. Щоби забезпечити собі будучі зиски, купують они собі концесиї від хіньского правительства на 10.000 квадр. верст і то лиш на основі мап, котрі суть зовсім фальшиві. Розуміє ся, що при звістній захланности Хінців і їх зрадливости, не можна сподївати ся нїчого доброго для будучого успіху копальників.

Проходимо тепер до послїдної катеґориї, до „соколів“. Назва звучить зразу трохи загадочно, але жителї північно-західного побережа Тихого океана знають еї добре. Всї знаємо про остров Сахалін, куди вивозять з Росиї найбільших злочинців. Они то мають тоту поетичну назву „соколів“. Судьба їх на острові есть так тяжка, що они живють ще лиш надією, що колись втечуть на цїлєчину. Але до того мусять они переплисти через широкий на 10 кільометрів, бурливий і небезпечний татарский пролив; они так і роблять на маленьких сплавах а часами перевезе їх який туземець в лодцї на другу сторону. Богато з них при тім гине, а ті, котрим удасть ся переплисти, збільшають ватагу волоцюгів „Іванів“, що нїчого собі не пригадують“.

В послїдних часах найбільша та часть звернула ся до Манджуриї, они знають дуже добре, що в мутній водї можна не лиш легко не дати ся зловити, але ще й самому можна стати рибаком. Сьміливійші поосїдали в місточках і на стациях та стали шевцями, столярами, золотарями і т. п.; але більшість, сам „цьвіт“ зі всїх российских кримінальних, волїли займати ся користнїйшим ремеслом, хоч оно іде на перевіз з законами. Ще найлїпші з них стали фальшівниками гроший або грачами, менше культурні взяли ся до крадежий, розбоїв і убийства. Брак всякого спису людий утрудняє вишуканє злочинця, а місцева поліция мусить з так вирафінованими противниками вести тяжку борбу.

Що до житя в сих далеких сторонах при зелїзници, то Харбін ще найблизший до европейских відносин. Тут всї помешканя мають вікна, двері а навіть печі; тут можна дістати майже всего, що потрібне до житя; але о якихсь культурних вимогах, розуміє ся, не може бути й бесїди. Книжки має лиш той, що їх собі привезе. Що правда, есть тут клюб зелїзничий, в котрім відбувають ся иноді навіть забави з танцями.

Не в порівнаню гірша есть доля тих, що проживають на стациях зелїзничих коло якогось малого місточка або таки в поли. Місточко бодай з початку займає, бо можна придивляти ся тутешному житю, оригінальним будівлям, звичаям иншим як нашї, але остаточно і ріжнородність тих вражінь кінчить ся борзо. Спосіб житя Хінців по містах обиджає нечуваною нехарностию жителїв. Лїтом, коли на улицях все гниє, то воздух такий, що аж віддихати не можна. Менї самому лучало ся кілька разів, що я мусів їхати противітру до міста; чим близше я доїжджав, тим більше дуло з міста мов би якоюсь пошестию, так що я мусїв крутити ся на всї боки, щоби вітром не дуло до мене.

Духова сторона житя позістане для Европейця ще довго загадкою. Незнане мови, велична ріжниця в традициях, вірі і культурі та неприхильність для „білих чортів“, страх перед ними, вроджений брак щирости — все то разом творить символїчний хіньский мур, котрий трудніще розвалити, як той правдивий, що відділює внутрішну Хіну від Манджуриї, а котрий зуб часу вже сильно надгриз.

Стациї зелїзниць лежать поза округом міст, що зі взгляду на санітарні услівя і більшу безпечність есть конче потрібно. Кожда стация складає ся з ряду островів, побудованих з великих бальків а задля лїпшої оборони стоять они на вузкім просторі близько коло себе; тяжкі двері і віконниці з прорізами до стріляня нагадують, що можна кождої хвилї сподївати ся якогось нападу, а щоби его відперти, есть на кождій стациї постійна сторожа, котру на случай потреби можна скріпити резервою. Крім того всї жителї стациї мають стрільне оружиє і кождий з них знає, де на случай тріводи сховати родину і під чиєю командою має ставати до бою.

Для людий, що люблять пригоди, має се житє щось притягаючого до себе, але инша річ для тих людий, що мають родину а котрі мусять заєдно жити в обаві про неї. Маленька сцена, котрій я придивив ся над берегами Сунґарі, ілюструє місцеві відносини. Одного красного дня стрітив я над рікою козака, що ніс на руці малу дївчинку а друга тупцяла попри него та чіпала ся поли уніформа; вояк припоясав шаблю, на плечи ніс карабін, а на грудех торбинку з патронами; то була жінка з тамтих сторін, що ходила зі своїми дітьми на прохід.

Найбільшу розривку подає поїзд, що привозить на всхід нові маси Арґонавтів, або забирає назад на захід зрезиґнованих; одинокою сензациєю есть, коли близько стациї появить ся ватага Хунхузів; тодї чути короткі слова команди, іржанє коний, а за кілька хвиль виступає збройна патруля, котра проганяє непрошених гостий. По єї виїздї робить ся ще тихійше на стациї, все здає ся, як би вмерло; ті, що остали ся, збирають ся перед домами, дїтий замикають в хатї, карабіни готові і всї надслухують занепокоєні. Відтак минають довгі години ожиданя якоїсь звістки; на конець вертає патруля назад; всї біжать против неї. Коли патруля мала щастє і ніхто не погиб або нема тяжко зраненого, то чути вже здалека сьпіви і крики; коли же котрогось з участників бра-

товано там 2 дївчат Єту Кичалес і Хану Лев, котрі утїкли зі Львова від родичів і хотїли виїхати до Америки.

— **Арештоване на корабли.** З Брукселїї доносять, що онегди арештовано на покладї корабля секретаря ґрафинї Льоняй, 20-лїтного Мадяра, саме в хвили, коли наміряв виїхати до Сан Франціско. Украв він ґрафини величезної вартости ювелї, срібло, біле і т. ин.

— **Концерт „Сокола“ у Львові** — як нам доносять — відбуде ся в перших днях червня с. р. в великій сали Фільгармонії. Крім добірної музикально-вокальної части концерту найдуть ся в проґрамі ефектовні точки ґімнастичних вправ, які приготовляють ся під личним проводом голов секциї ґімнастичної і пожарної. Товариство, яке заснувало протягом двох лїт поверх сто пожарних філїй по селах і проявило таку ревність в несеню помочи ближному в нещастях пожару, може числити на прихильність публики і бути певним, що та публика численною присутностию на концертї заявить ему свое довіре.

† **Петро Хмельовский**, професор польскої лїтератури в унівеpситетї львівскім, знаменитий критик, чоловік, що положив великаньскі заслуги для польскої лїтератури, упокоїв ся вчера вечером у Львові по довгій і тяжкій недузї легких в 56-тім роцї житя. Свою писательску дїяльність розпочав ще в р. 1867-ім і працював невсипущо на сбібранім собою поли лїтературної критики цїле житє. Написав множество оцїнок і розвідок критичних і містив їх по ріжних часописях, з котрих лиш часть оголошено в окремих книжкових виданях. З его критичних творів важнїйші: Studya i szkice; — Nasi powieściopisarze; — Współcześni poeci polscy; — Henryk Sienkiewicz; — Najnowsze prądy poezyi naszej i Dramat polski doby najnowszej. — Похорон бл. п. Хмельовского відбуде ся в понедїлок. В. е. п.

— † **Помер** о. Теодор Левицкий, парох в Топільници, старосамбірского деканата, дня 6 с.м.

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 22 цьвітня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·50 до 8·80; жито 6·40 до 6·60; овес 5·70 до 6·—; ячмінь пашний 5·50 до 5·75; ячмінь броварний 5·80 до 6·50; ріпак 9·15 до 9·40; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 11·—; вика 5·75 до 6·—; бобик 5·50 до 6·25; гречка —·— до —·—; кукурудза стара 6·25 до 6·50; хміль за 56 кільо 150·— до 160·—; конюшина червона 60·— до 75·—; конюшина біла 65·— до 75·—; конюшина шведска 65·— до 75·—; тимотка 22·— до 28·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 23 цьвітня. Переговори вели ся вчера цїлу ніч. Посли Етвеш і Васоній прийшли о півночи до міністра торговлї і просили о здержане дальших заряджень аж до одержаня відповіди від страйкуючих, котрі може в послїдній хвили уступлять. Страйкуючі однак відкинули предкладані їм услівя і ухвалили дальший страйк.

Будапешт 23 цьвітня. Із Сольнока доносять, що до ведучого поїзд контрольора Корбукі стріляв невислїджений доси виновник і зранив его тяжко. Матїр Корбукого довідавши ся о тім, померла на удар серця.

Будапешт 23 цьвітня. Найбільшу трудність робить годівля худоби і дробу, що знаходять ся у ваґонах тягарових. З Темешвару доносять, що на стациї у Великім Вечкеречу треба було зарізати 300.000 штук дробу, бо не було его чим кормити.

Пресбурґ 23 цьвітня. Вчера перед полуднем прибув тут перший поїзд під охороною войска з 80 подорожними і поїхав до Будапешту.

Білград 23 цьвітня. Часописи доносять, що сербске правительство постановило завізвати угорске правительске до відшкодованя страт, які зробив угорский страйк сербскій торговли.

Петербург 23 цьвітня. Воєнний кореспондент „Нов. Времени“ доносить зі стациї зелїзничої Манджурия, що ґен. Куропаткін з причини перетяженя працею і сильного перестудженя підчас подорожи занедужав.

Париж 23 цьвітня. В Петербурзї розійшла ся чутка о поражцї Японцїв над рікою Ялю.

Петербург 23 цьвітня. Алексїев телеґрафував до царя: Підчас вчерашного закладаня мін паровою шалюпою внаслїдок передвчасного вибуху розсадила міна задну часть шалюпи, при чім згинули 1 офіцир і 27 моряків.

Льондон 23 цьвітня. Намістник Алексїев завізвав пекіньске правительство, щоби до трох днїв відкликало хіньске войско з Мукдену, і зажадав відповіди до трох днїв.

НАДІСЛАНЕ.

— **„З Труда“.** Кафтаники весняні власного солїдного виробу, чорні з доброю підшевкою, скромні і частій зміні з уваги на моду непідлягаючі, суть на складї все в „Трудї“. Замовленя почтові залагоджуємо бозпроволочно. При замовленях до висилки треба подати ширину в грудях. — Сей виріб наш поручаємо нашим Впов. Паням дуже.

Дирекция.

кує, або несуть тяжко зраненого, то все спокійно, криків і сьміхів не чути, а ті, що остали ся дома, розглядають ся занепокоєні на повернувших і шукають своїх між ними, а відтак ідуть до зраненого.

Хунхузи то потомки Хінцїв, що давнїйше зайшли були до Манджуриї шукати за золотом і тут осїли, та пустились з часом на розбишацке житє. Назва „Хунхуз“ значить тілько, що „рудобородий,“ бо тоті розбишаки приправляли собі часто руді бороди, щоби їх не можна пізнати, а Хінцї представляють собі чорта з рудим волосєм і з рудою бородою. Давнїйше Хунхузи вминали кожду стичку з правильним войском, але тепер стають сьміло до бою, скоро то не за великий віддїл. З тими розбишаками стають иноді й „соколи“ до спілки.

3.

Назва Манджурия пішла від турко-татарского племени Манджу, спорідненого з Тунґузами. По хіньски називає ся Манджурия „Тунсан-шен,“ значить ся, „всхідні три провінциї,“ а то від свого положеня і від подїлу на три части. Тоті три провінциї то: 1) Ляо тун („меч володїтелїв“). Місцеві жителї називають сю провінцию також „Фен тіен“ („розпорядок неба“). Тут головне місто Мукден (по хіньски: Шенкін, значить ся „цвитуче місто“). Инші міста тут: Нючван з портом Їнкав і Порт Артур (по хіньски Лю шун-кав). — 2) Кірін (середна провінция) з містами Кірін і Нінґуте. — 3) Голюн-кян (чорний змий) з містом Ціцікар. Нинїшна Манджурия займає 942.000 квадратових кільометрів простору і около $7\frac{1}{2}$ міліона жителїв. Для порівнаня нехай послужать слїдуючі числа: Австро-Угорщина 622.310 квадратових кільометрів і 41,384.956 жителїв; Німеччина 540.657 квадратових кільометрів і 52,279.901 жителїв.

Як став так величезний край российским? Історія сего покаже нам також, як умів Росия вести свою пограничну політику?

Межи початком вибуху ворохобнї боксерів в хіньскій провінциї Печілї а вибухом в Манджуриї лежить кілька місяців, а ся обставина насувала всілякі здогади і підозріня Росиї. З анґлійскої сторони говорено спершу, що Росия причинила ся також до викликаня непокоїв в Манджуриї і що она умисно не старала ся завести там спокій, щоби опісля могла покликувати ся на то, що там потреба российского войска. То мала она доти робити, аж люди остаточно привикли би до того, що Росия сидить в Манджуриї. Повного выясненя поступованя Росиї в Манджуриї не знайде ся мабуть нїколи.

Перший напад боксерів на кольонію чужинцїв в Нючванї відбув ся 4 серпня 1900 р. Около 150 боксерів з'явило ся там перед барикадами охотників і заатакувало малу залогу. Той „атак“ був поправдї дуже невинний, бо боксери зачали танцювати, а при тім викрикувати і словами вести борбу. Один з тих боксерів набрав навіть такої сьмілости, що вискочив на барикади, став вимахувати ножем і взивати охотників кольонії, щоби стріляли до него; він не боїть ся нїчого, бо его кулї не возьмуть ся. Якийсь охотник вхопив его тодї і перетягнув на другу сторону, і там его звязали. Але тодї набрали охотники охоти стріляти; боксери тодї розбігли ся, але десять з них лягло трупом. По якімсь часї з'явив ся віддїл российских моряків. Они по правдї не мали вже що робити, але взялись ще стріляти до одного боксера, що зі страху вскочив до ріки. Того убили, а по тій побідї взяли зловленого боксера, повели его на головну площу перед ямен (будинок урядовий), привязали там до якось каменя і 50 мужа козаків і охотників зміряло до него з віддалї на 100 кроків і застрілили. На то надійшов якийсь жандарм і хотїв щось говорити; але ему не дали, лиш змусили его взяти убитого і занести до недалекої ріки і там кинути у воду.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкый

О Г О Л О Ш Е Н Я.

Оголошенє.

Рада надзираюча Товариства залічкового в Снятині запрашає на

Загальні збори

котрі відбудуть ся дня 5 мая 1904 о годині 5 по полудни.

Порядок дневний:

1. Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів.
2. Замкненє рахунків за рік оборотовий 1903, справозданє комісиї шконтруючої і уділенє дирекциї абсолюториї.
3. Затвердженє розділу зисків доконаного в мисль §. 79 статутів.
4. Затвердженє вибору одного члена дирекциї.
5. Вибір 4 членів до Ради надзираючої.
6. Зміна статутів.
7. Внески членів.

З Ради надзираючої Торариства залічкового.

Снятин, дня 14 цьвітня 1904.

Секретар: **Йосиф Мушиньский.**

Предсідатель: **О. совітник Філемон Огоновский.**

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).